Sprawdzian: I wojna światowa i sprawa polska (klasa 3 liceum) Grupa A

Historia: lata 1914–1918, orientacje polityczne Polaków i odzyskanie niepodległości

Imię i nazwisko: _____

Klasa: _____

Data: _____

Punkty: _____ / 23

10 zadań, 23 pkt. Czytaj uważnie polecenia. W zadaniach otwartych pisz pełnymi zdaniami.

Zadanie 1. (0–1 pkt)

Kryzys przysięgowy w Legionach Polskich w 1917 roku, po którym Józef Piłsudski został internowany w Magdeburgu, wynikał z:

(A) odmowy złożenia przez legionistów przysięgi na wierność cesarzom Niemiec i Austro-Węgier
(B) przegranej bitwy legionów pod Rokitną i oskarżeń wobec dowództwa o nieudolność
(C) rozwiązania Legionów przez samego Piłsudskiego po jego ustąpieniu z Tymczasowej Rady Stanu
(D) przejścia legionistów na stronę Rosji po wybuchu rewolucji lutowej w Piotrogrodzie

Zaznacz jedną poprawną odpowiedź.

Zadanie 2. (0–1 pkt)

Bezpośrednią przyczyną wybuchu I wojny światowej (28 VII 1914) było:

(A) zawarcie sojuszu Trójporozumienia (Ententy) między Francją, Wielką Brytanią i Rosją
(B) zamach na arcyksięcia Franciszka Ferdynanda w Sarajewie przez Gavrilo Principa
(C) inwazja Niemiec na Belgię z naruszeniem jej neutralności
(D) ogłoszenie przez Austro-Węgry mobilizacji przeciw Serbii bez żadnego pretekstu

Zaznacz jedną poprawną odpowiedź.

Zadanie 3. (0–1 pkt)

Rewolucja lutowa w Rosji (1917 r.) doprowadziła bezpośrednio do:

(A) ustanowienia dyktatury bolszewików i Lenina
(B) podpisania traktatu brzeskiego z Niemcami
(C) obalenia caratu i powołania Rządu Tymczasowego
(D) rozpadu Austro-Węgier i monarchii Habsburgów

Zaznacz jedną poprawną odpowiedź.

Zadanie 4. (0–1 pkt)

Na mocy traktatu wersalskiego (28 VI 1919) Polska odzyskała m.in.:

(A) Galicję Wschodnią z Lwowem — włączoną bezwarunkowo na podstawie traktatu
(B) Wilno i Wileńszczyznę — przekazane decyzją konferencji pokojowej
(C) Wielkopolskę i część Prus Zachodnich (Korytarz Gdański), co dało Polsce dostęp do morza
(D) cały Śląsk, Warmię i Mazury bez żadnych referendum

Zaznacz jedną poprawną odpowiedź.

Zadanie 5. (0–4 pkt)

I WW:

1. Broń chemiczna.	**P**	**F**
2. 1914-1918.	**P**	**F**
3. Lutowa=bolszewicy.	**P**	**F**
4. USA 1917.	**P**	**F**

Przy każdym zdaniu zakreśl P (prawda) albo F (fałsz).

Zadanie 6. (0–4 pkt)

Dopasuj dokumenty i akty dotyczące sprawy polskiej podczas I wojny światowej do ich charakterystyki.

1. Akt 5 listopada 1916	...	A. Punkt 13: niepodległe państwo polskie z dostępem do morza i zagwarantowaną niezawisłością
2. 14 punktów Wilsona (1918)	...	B. Pokój państw centralnych z Ukraińską Republiką Ludową; przyznał jej Chełmszczyznę
3. Traktat brzeski z Ukrainą (luty 1918)	...	C. Proklamacja Niemiec i Austro-Węgier zapowiadająca utworzenie Królestwa Polskiego
4. Dekret o Naczelnym Dowódcy	...	D. Mianował Józefa Piłsudskiego Naczelnym Dowódcą odradzającego się wojska polskiego (1918)

Przy każdym numerze wpisz literę pasującego elementu.

Zadanie 7. (0–3 pkt)

Wyjaśnij, dlaczego I wojna światowa stworzyła sprzyjające warunki do odzyskania niepodległości przez Polskę.

Zadanie 8. (0–2 pkt)

Wyjaśnij znaczenie aktu 5 listopada 1916 r. oraz 14 punktów prezydenta Wilsona dla sprawy polskiej.

Zadanie 9. (0–3 pkt)

Scharakteryzuj główne przyczyny wybuchu I wojny światowej, odwołując się do systemu sojuszy, rywalizacji mocarstw kolonialnych i kwestii bałkańskiej.

Zadanie 10. (0–3 pkt)

Wyjaśnij, dlaczego I wojna światowa stworzyła korzystne warunki dla odzyskania niepodległości przez Polskę.

Rozwiąż ten sprawdzian online, z wyjaśnieniem każdej odpowiedzi: matury-online.pl/sprawdzian/historia/i-wojna-i-sprawa-polska

Sprawdzian: I wojna światowa i sprawa polska (klasa 3 liceum) Grupa B

Historia: lata 1914–1918, orientacje polityczne Polaków i odzyskanie niepodległości

Imię i nazwisko: _____

Klasa: _____

Data: _____

Punkty: _____ / 23

10 zadań, 23 pkt. Czytaj uważnie polecenia. W zadaniach otwartych pisz pełnymi zdaniami.

Zadanie 1. (0–1 pkt)

Przyczyna I WW:

(A) niepodległość Polski
(B) atak na Francję
(C) zamach w Sarajewie
(D) rewolucja rosyjska

Zaznacz jedną poprawną odpowiedź.

Zadanie 2. (0–1 pkt)

Traktat wersalski wobec Polski:

(A) nie wspomniał o Polsce, pominął granice
(B) cały Śląsk i Gdańsk przyznał Polsce
(C) uznał niepodległość, Wielkopolska, Pomorze
(D) oddał Polskę pod zarząd Ligi Narodów

Zaznacz jedną poprawną odpowiedź.

Zadanie 3. (0–1 pkt)

Które formacje polskie działały po stronie państw centralnych w I WW?

[A] NKN
[B] Legion Puławski
[C] Armia Hallera
[D] KNP w Paryżu
[E] POW

Zaznacz wszystkie poprawne odpowiedzi.

Zadanie 4. (0–1 pkt)

Akt 5 listopada 1916 roku, wydany przez cesarzy Niemiec i Austro-Węgier, zapowiadał:

(A) utworzenie niepodległego Królestwa Polskiego bez sprecyzowanych granic, powiązanego sojuszem z państwami centralnymi
(B) przyznanie Polakom pełnej niepodległości i uznanie granic z 1772 roku, wraz z ziemiami zaboru pruskiego i austriackiego
(C) utworzenie polskiej armii u boku Ententy, walczącej na froncie zachodnim we Francji pod dowództwem gen. Hallera
(D) zjednoczenie ziem polskich pod berłem cara Rosji, zgodnie z odezwą wielkiego księcia Mikołaja

Zaznacz jedną poprawną odpowiedź.

Zadanie 5. (0–4 pkt)

Odzyskanie niepodległości:

1. 11 XI 1918 Rada Regencyjna przekazała Piłsudskiemu zwierzchnią władzę nad wojskiem.	**P**	**F**
2. Powstanie wielkopolskie 1918-19.	**P**	**F**
3. Paderewski — pierwszy prezydent.	**P**	**F**
4. Granice ustalone dyplomatycznie.	**P**	**F**

Przy każdym zdaniu zakreśl P (prawda) albo F (fałsz).

Zadanie 6. (0–4 pkt)

Dopasuj polską formację wojskową lub organizację polityczną z okresu I wojny światowej do strony konfliktu, z którą była związana.

1. I Korpus Polski gen. Józefa Dowbora-Muśnickiego	...	A. państwa centralne (Austro-Węgry)
2. Komitet Narodowy Polski (KNP)	...	B. Rosja
3. Armia gen. Józefa Hallera (Błękitna Armia)	...	C. ententa — polityczne przedstawicielstwo Polaków w Paryżu, uznane przez państwa ententy
4. Legiony Polskie	...	D. ententa — wojsko polskie sformowane we Francji

Przy każdym numerze wpisz literę pasującego elementu.

Zadanie 7. (0–3 pkt)

Przedstaw znaczenie Aktu 5 listopada 1916 roku dla sprawy polskiej.

Zadanie 8. (0–2 pkt)

Przedstaw długofalowe przyczyny i bezpośrednią przyczynę wybuchu I wojny światowej.

Zadanie 9. (0–3 pkt)

Porównaj koncepcje Piłsudskiego i Dmowskiego dotyczące sprawy polskiej w czasie I wojny światowej. Uwzględnij orientację polityczną i wizję granic.

Zadanie 10. (0–3 pkt)

Wyjaśnij, jakie stanowisko wobec sprawy polskiej zajmowały w czasie I wojny światowej państwa centralne i państwa Ententy, oraz jakie miało to znaczenie dla odzyskania niepodległości w 1918 roku.

Rozwiąż ten sprawdzian online, z wyjaśnieniem każdej odpowiedzi: matury-online.pl/sprawdzian/historia/i-wojna-i-sprawa-polska

Sprawdzian: I wojna światowa i sprawa polska (klasa 3 liceum)

Grupa A

1. (1 pkt) **A**

2. (1 pkt) **B**

3. (1 pkt) **C**

4. (1 pkt) **C**

5. (4 pkt) **1. P; 2. P; 3. F; 4. P** — po 1 pkt za zdanie

6. (4 pkt) **1–C, 2–A, 3–B, 4–D** — po 1 pkt za parę

7. (3 pkt) Przykładowa odpowiedź: I wojna światowa postawiła trzech zaborców Polski po przeciwnych stronach frontu - Rosję przeciw Niemcom i Austro-Węgrom, co po raz pierwszy od 1795 roku dało Polakom szansę na rozegranie sprawy niepodległości między skonfliktowanymi mocarstwami. Wojna doprowadziła do osłabienia i ostatecznej klęski wszystkich trzech zaborców - w Rosji wybuchła rewolucja, a Niemcy i Austro-Węgry przegrały wojnę. Polacy prowadzili równolegle działania polityczne i militarne - Legiony Polskie Józefa Piłsudskiego walczyły u boku państw centralnych, a Komitet Narodowy Polski Romana Dmowskiego zabiegał o poparcie ententy, co ostatecznie doprowadziło do odzyskania niepodległości w listopadzie 1918 roku.
Punktacja: Podział zaborców na wrogie obozy - Rosja przeciw Niemcom i Austro-Węgrom (1 pkt). Osłabienie i klęska wszystkich trzech zaborców - rewolucja w Rosji, klęska państw centralnych (1 pkt). Działania polityczne Polaków - Legiony Piłsudskiego, Komitet Narodowy Polski Dmowskiego (1 pkt). Łącznie 3 pkt.

8. (2 pkt) Przykładowa odpowiedź: Akt: proklamacja Królestwa - cel: rekruci. Wilson pkt 13: Polska z dostępem do morza.
Punktacja: Akt(1)+Wilson(1).

9. (3 pkt) Przykładowa odpowiedź: I WŚ miała wielorakie przyczyny. Systemy sojuszy — Trójprzymierze (Niemcy, A-W, Włochy) i Trójporozumienie (Francja, Rosja, Anglia) — tworzyły mechanizm automatycznego wciągania kolejnych państw. Rywalizacja kolonialna narastała od lat 80. XIX w.: Niemcy, spóźnione do podziału kolonii, domagały się rewizji. Wyścig zbrojeń morskich (Dreadnoughty) zaostrzał napięcia angielsko-niemieckie. Kwestia bałkańska: bałkańskie nacjonalizmy (Serbia, Bułgaria), osłabienie Turcji i rywalizacja Austro-Węgier z Rosją o wpływy — wszystko to tworzyło beczkę prochu. Zamach sarajewski (1914) był tylko iskrą.
Punktacja: 1. Systemy sojuszy: Trójprzymierze (Niemcy, Austro-Węgry, Włochy) kontra Trójporozumienie (Francja, Rosja, Anglia) — mechanizm automatycznego wciągania (1 pkt). 2. Rywalizacja imperialna: Niemcy dążyły do miejsca pod słońcem; konflikt interesów kolonialnych; wyścig zbrojeń morskich (1 pkt). 3. Kwestia bałkańska: nacjonalizmy, osłabienie Turcji, ambicje Austro-Węgier i Rosji na Bałkanach; zamach w Sarajewie jako iskra (1 pkt).

10. (3 pkt) Przykładowa odpowiedź: I wojna światowa po raz pierwszy od 1795 r. postawiła trzech zaborców Polski — Rosję, Niemcy i Austro-Węgry — po przeciwnych stronach frontu, co rozbiło ich dotychczasową solidarność w tłumieniu polskich dążeń niepodległościowych. Sprawa polska stała się przedmiotem rywalizacji dyplomatycznej i propagandowej — powstawały polskie formacje zbrojne, jak Legiony Józefa Piłsudskiego u boku państw centralnych czy Legion Puławski przy armii rosyjskiej, a na Zachodzie działał Komitet Narodowy Polski Romana Dmowskiego, zabiegający o poparcie ententy. Ostatecznie kluczowe znaczenie miał fakt, że wszyscy trzej zaborcy ponieśli klęskę lub ulegli wewnętrznemu rozkładowi pod koniec wojny — w Rosji wybuchła rewolucja, w Niemczech obalono cesarza, a Austro-Węgry się rozpadły — co otworzyło Polsce drogę do odzyskania niepodległości w listopadzie 1918 r.
Punktacja: 1 pkt za wskazanie rozbicia jedności zaborców (Rosja przeciwko Niemcom i Austro-Węgrom) + 1 pkt za wskazanie zaangażowania polskich formacji zbrojnych i działalności dyplomatycznej (Legiony Piłsudskiego, Legion Puławski, Komitet Narodowy Polski Dmowskiego) + 1 pkt za wskazanie klęski/upadku wszystkich trzech zaborców pod koniec wojny. Maks. 3 pkt.

Grupa B

1. (1 pkt) **C**

2. (1 pkt) **C**

3. (1 pkt) **A, E**

4. (1 pkt) **A**

5. (4 pkt) **1. P; 2. P; 3. F; 4. F** — po 1 pkt za zdanie

6. (4 pkt) **1–B, 2–C, 3–D, 4–A** — po 1 pkt za parę

7. (3 pkt) Przykładowa odpowiedź: Akt ogłosiły Niemcy i Austro-Węgry, zapowiadając utworzenie Królestwa Polskiego z ziem zaboru rosyjskiego. Państwa centralne chciały pozyskać polskich rekrutów, ale akt uczynił z kwestii polskiej sprawę międzynarodową.
Punktacja: 1 pkt – kto go ogłosił: Niemcy i Austro-Węgry; 1 pkt – zapowiedź utworzenia Królestwa Polskiego bez wskazania granic; 1 pkt – motyw: pozyskanie poborowych oraz umiędzynarodowienie sprawy polskiej.

8. (2 pkt) Przykładowa odpowiedź: Imperializm, wyścig zbrojeń, sojusze. Zamach w Sarajewie 28 VI 1914.
Punktacja: Długofalowe(1)+bezpośrednia(1).

9. (3 pkt) Przykładowa odpowiedź: Piłsudski reprezentował orientację austrofilską (proaustriacką) — stawiał na współpracę z Austro-Węgrami i Niemcami, tworząc Legiony Polskie. Dążył do odbudowy niepodległej Polski z silnym komponentem wschodnim (Kresy). Dmowski reprezentował orientację proentencką — wiązał sprawę polską z Rosją, Francją i Anglią, działając w Komitecie Narodowym Polskim w Paryżu. Wizja granic opierała się na etnograficznej zasadzie — Polska z ziemiami zachodnimi (Wielkopolska, Śląsk, Pomorze). Porównanie: obaj dążyli do niepodległości, ale różnili się co do sojuszników i granic — Piłsudski patrzył na wschód, Dmowski — na zachód.
Punktacja: Koncepcja Piłsudskiego (1 pkt) + koncepcja Dmowskiego (1 pkt) + porównanie/kontrast (1 pkt). Razem 3 pkt.

10. (3 pkt) Przykładowa odpowiedź: Państwa centralne, dążąc do pozyskania polskich rekrutów, wydały akt 5 listopada 1916 roku zapowiadający utworzenie zależnego od nich Królestwa Polskiego, bez realnej suwerenności. Państwa Ententy, zwłaszcza po przystąpieniu USA do wojny, poparły ideę niepodległej Polski — prezydent Wilson w swoim orędziu ze stycznia 1918 roku wprost postulował utworzenie niepodległego państwa polskiego z dostępem do morza. Rywalizacja obu bloków o przychylność Polaków wzmocniła międzynarodową pozycję sprawy polskiej i ułatwiła uznanie niepodległości Polski po klęsce państw centralnych w listopadzie 1918 roku.
Punktacja: Wskazanie stanowiska państw centralnych (akt 5 listopada, ograniczona autonomia w celu pozyskania rekrutów) – 1 pkt. Wskazanie stanowiska Ententy (poparcie dla niepodległej Polski, orędzie Wilsona) – 1 pkt. Wskazanie znaczenia dla 1918 roku (rywalizacja mocarstw wzmocniła sprawę polską na arenie międzynarodowej) – 1 pkt. Łącznie 3 pkt.

Skala ocen (orientacyjna, 23 pkt w każdej grupie)

bardzo dobry (5)	21–23 pkt
dobry (4)	18–20 pkt
dostateczny (3)	12–17 pkt
dopuszczający (2)	7–11 pkt
niedostateczny (1)	0–6 pkt

Progi: 90%, 75%, 50%, 30%. Progi w Twojej szkole mogą być inne. W zadaniach otwartych uznaj każdą odpowiedź poprawną merytorycznie, także sformułowaną inaczej niż przykład.

Ten sprawdzian online, z wyjaśnieniem każdej odpowiedzi: **matury-online.pl/sprawdzian/historia/i-wojna-i-sprawa-polska**. Nauczyciele i korepetytorzy ułożą własną kartę z banku ponad 20 tys. zadań: **matury-online.pl/dla-korepetytorow**.